



LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2018-06-19 Nr. (1.5) DT-434
Į 2017-07-14 Nr. S-51-1916

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMŲ PROJEKTŲ TEIKIMO

Vykdydami Ministro Pirmininko pavedimą, įformintą Vyriausybės kancelerio 2017 m. liepos 14 d. rezoliucija Nr. S-51-1916, ir siekdami užtikrinti Lietuvos Respublikos civilinių ginčų taikinamojo tarpininkavimo įstatymo Nr. X-1702 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-534 (toliau – Mediacijos įstatymas) nuostatų įgyvendinimą, teikiame:

1) Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. 1458 „Dėl Konkrečių valstybės rinkliavos dydžių sąrašo ir Valstybės rinkliavos mokėjimo ir grąžinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas dėl rinkliavų);

2) Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. balandžio 13 d. nutarimo Nr. 364 „Dėl Už antrinės teisinės pagalbos teikimą, koordinavimą ir taikinamąjį tarpininkavimą mokamo užmokesčio dydžių ir mokėjimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas dėl užmokesčio).

Nutarimo projektu dėl rinkliavų siūloma papildyti Konkrečių valstybės rinkliavos dydžių sąrašą, patvirtintą Vyriausybės 2000 m. gruodžio 15 d. nutarimu Nr. 1458, naujais valstybės rinkliavos už asmenų įrašymą į Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašą (toliau – Sąrašas) ir už mediatorių kvalifikacinio egzamino laikymą dydžiais. Nutarimo projektas dėl rinkliavų parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymo 4 ir 5 straipsnių nuostatomis ir Mediacijos įstatymo, kuris įsigalios 2019 m. sausio 1 d., 6 ir 11 straipsniais, reglamentuojančiais asmenų įrašymą į Sąrašą ir mediatorių kvalifikacinį egzaminą. Atsižvelgiant į Mediacijos įstatymo įsigaliojimo datą, siūloma naujus valstybės rinkliavos dydžius taikyti nuo 2019 m. sausio 1 d.

Valstybės rinkliavos už asmenų įrašymą į Sąrašą ir už mediatorių kvalifikacinio egzamino laikymą dydžiai yra pagrįsti Teisingumo ministerijos atliktais apskaičiavimais ir Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos pateiktais apskaičiavimais, atsižvelgiant į tai, kokius būtinus veiksmus turės atlikti Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos valstybės tarnautojai, organizuodami ir vykdydami mediatorių egzaminą ir įrašydami asmenis į Sąrašą, taip pat į tai, kokioms Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos valstybės tarnautojų pareigyboms būtų pavesta vykdyti atitinkamas funkcijas. Valstybės rinkliava už asmenų įrašymą į Sąrašą būtų netaikoma teisėjams, kadangi, vadovaujantis Mediacijos įstatymo 5 straipsnio 2 dalimi, teisėjų,

kuriems suteiktas mediatoriaus statusas, sąrašą tvarkys Nacionalinė teismų administracija ir duomenis apie šiuos teisėjus perduos Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybai.

Nutarimo projektas dėl užmokesčio parengtas, siekiant įgyvendinti Mediacijos įstatymo 22 straipsnio 4 dalį, pagal kurią už suteiktas privalomosios mediacijos paslaugas mediatoriams iš valstybės biudžeto lėšų mokamo atlyginimo dydžius ir mokėjimo tvarką nustato Vyriausybė, taip pat Mediacijos įstatymo 23 straipsnio 7 dalį, pagal kurią už suteiktas teisminės mediacijos paslaugas mediatoriams iš valstybės biudžeto mokamo atlyginimo dydžius ir mokėjimo tvarką nustato Vyriausybė. Nutarimo projektu dėl užmokesčio taip pat įgyvendinamos atitinkamos Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo Nr. VIII-1591 2, 6, 7, 9, 11, 14, 15, 18, 23 straipsnių ir šeštojo skirsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 271 straipsniu įstatymo Nr. XIII-730 (toliau – VGTPĮ pakeitimo įstatymas) nuostatos.

Tiek privalomosios, tiek teisminės mediacijos atvejais siūloma iš esmės vadovautis galiojančiose Už antrinės teisinės pagalbos teikimą, koordinavimą ir taikinamąjį tarpininkavimą mokamo užmokesčio dydžių ir mokėjimo taisyklėse (toliau – Taisyklės), patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. balandžio 13 d. nutarimu Nr. 364, įtvirtintais už valstybės užtikrinamą neteisminį taikinamąjį tarpininkavimą mediatoriams mokamo atlyginimo dydžių ir mokėjimo tvarkos principais. Kartu stiliaus aspektu patikslinamos ir tarpusavyje suderinamos atitinkamos Taisyklių nuostatos.

Be to, Nutarimo projekte dėl užmokesčio siūloma iš esmės suvienodinti už valstybės užtikrinamą neteisminę mediaciją (vykdomą pagal Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymą) ir už privalomąją bei teisminę mediaciją mediatoriams mokamą užmokestį. Mediacijos įstatymo 22 straipsnio 4 dalyje ir 23 straipsnio 7 dalyje numatyta, kad privalomosios ir teisminės mediacijos atveju už mediacijos vykdymą apmokama iki 4 valandų, o už pasirengimą mediacijai ir mediacijos rezultatų įforminimą – atitinkamai iki 1 valandos. Šią tvarką (t. y. 6 užmokesčio bazinių dydžių (toliau – UBD) kompensavimą) siūloma taikyti ir valstybės užtikrinamos neteisminės mediacijos atveju.

Taip pat Nutarimo projektu dėl užmokesčio siūlomas techninio pobūdžio pakeitimas, pripažįstant netekusiu galios Taisyklių 14.5 papunktį, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 3, 22, 57, 58, 167, 256, 293, 312, 317, 320, 322, 324 straipsnių pakeitimo ir 34 straipsnio ir XXX skyriaus pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XIII-626 ir Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo Nr. VIII-1591 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-629 pakeitimus, kuriais buvo atsisakyta privataus kaltinimo instituto, paliekant tik valstybinį kaltinimą.

Mediacijos įstatymas įsigalioja 2019 m. sausio 1 d., taigi atitinkamai siūloma atidėti ir Nutarimo projektu dėl užmokesčio siūlomų nuostatų įsigaliojimą. Tuo tarpu Mediacijos įstatymo nuostatos dėl privalomosios mediacijos įsigalioja 2020 m. sausio 1 d., taigi šiam terminui atidedamas ir Nutarimo projektu dėl užmokesčio siūlomų su privalomąja mediacija susijusių nuostatų įsigaliojimas.

Vadovaujantis Nacionalinės teismų administracijos pateiktais duomenimis apie pirmosios instancijos teismuose ginčo teiseną išnagrinėtų šeimos bylų skaičių 2015 m. – 2017 m., vidutiniškai per metus išnagrinėjama apie 6900 tokių bylų. Atsižvelgiant į tai, kad mediacijai vienoje byloje būtų skiriamos daugiausia 6 valandos (4 valandos mediacijai vykdyti ir po 1 valandą mediacijai pasirengti ir mediacijos rezultatams įforminti), preliminarus metinis valstybės biudžeto lėšų poreikis Mediacijos įstatymo ir Nutarimo projekto dėl užmokesčio nuostatoms dėl privalomosios mediacijos įgyvendinti būtų apie 540 000 eurų (nuo 2020 m. sausio 1 d.). Įvertinti metinio valstybės biudžeto lėšų poreikio teisminei mediacijai vykdyti šiuo metu nėra objektyvių galimybių, kadangi nėra aišku, kokią dalį teisminės mediacijos paslaugų teiks ne teisėjai (kuriems atskiras atlyginimas už tai nemokamas), o Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos parinkti mediatoriai.

Pastebėtina, kad pagal Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos 2017 m. veiklos ataskaitos duomenis valstybės užtikrinamo neteisminio taikinamojo tarpininkavimo procedūra pasinaudota nebuvo, tačiau manytina, jog VGTPĮ pakeitimo įstatymu išplėsta galimybė

pareiškėjams patiems kreiptis dėl tokios procedūros vykdymo paskatins asmenis naudotis šiuo ginčo sprendimo būdu. Pažymėtina, kad, pavyzdžiui, už ypatingą teisena nagrinėjamas bylas advokatui mokama 10 UBD užmokestis, ginčo teisena nagrinėjamų bylų atveju – 15 UBD užmokestis, taigi, Nutarimo projektu dėl užmokesčio numatytas valstybės užtikrinamos neteisminės mediacijos paslaugoms apmokėti skiriamą 6 UBD užmokestį, antrinei teisei pagalbai skiriamos valstybės biudžeto lėšos būtų sutaupomos.

Nutarimų projektai atitinka Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programą, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82.

Nutarimų projektai neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų.

Nutarimų projektai nėra notifikuotini Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl keitimosi informacija apie standartus, techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Vadovaujantis Teisėkūros pagrindų įstatymo 15 straipsnio 1 dalimi ir Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276, 4 punktu, Nutarimų projektų numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

Nutarimų projektams į teisės sistemą įtraukti kitų teisės aktų priimti nereikės.

Nutarimo projekte dėl užmokesčio vartojamos sąvokos ir jas apibrėžiantys terminai įvertinti ir suderinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Nutarimų projektai išvadoms gauti buvo teikti Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Teisėjų tarybai, Nacionalinei teismų administracijai, Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybai. Teisėjų taryba dėl Nutarimų projektų pastabų neturėjo. Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba dėl Nutarimų projektų pastabų ar pasiūlymų nepateikė. Lietuvos Respublikos finansų ministerija atkreipė dėmesį, kad, skaičiuojant valstybės rinkliavos už mediatorių kvalifikacinio egzamino laikymą dydį, turėtų būti įvertintos mediatorių kvalifikacinio egzamino komisijos darbo išlaidos. Pastebėtina, kad, vadovaujantis Mediacijos įstatymo nuostatomis, nėra numatytas mediatorių kvalifikacinio egzamino komisijos narių darbo apmokėjimas iš valstybės biudžeto lėšų, taip pat į šios komisijos sudėtį nėra numatoma įtraukti valstybės tarnautojų, atsižvelgiant į tai, nebus mediatorių kvalifikacinio egzamino komisijos darbo išlaidų, kurios turėtų daryti įtaką skaičiuojant valstybės rinkliavos už mediatorių kvalifikacinio egzamino laikymą dydį. Pozicijos dėl Nacionalinės teismų administracijos siūlymo dėl teisės technikos suderintos darbo tvarka.

Dėl Nutarimų projektų konsultuotasi su visuomene, paskelbus Nutarimų projektus Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje. Pastabų ar pasiūlymų dėl Nutarimų projektų negauta.

Nutarimo projektą dėl rinkliavų parengė Teisės sistemos departamento (direktorė Jurga Greičienė, tel. (8 5) 266 2998, el. paštas jurga.greiciene@tm.lt) Teisės sistemos vystymo skyriaus (vedėja Natalija Žilinskienė, tel. (8 5) 266 2934, el. paštas natalija.zilinskiene@tm.lt) patarėja Reda Gabrilavičiūtė, tel. (8 5) 266 2931, el. paštas reda.gabrilaviciute@tm.lt.

Nutarimo projektą dėl užmokesčio parengė Teisės sistemos departamento (direktorė Jurga Greičienė, tel. (8 5) 266 2998, el. paštas jurga.greiciene@tm.lt) Teisės sistemos vystymo skyriaus (vedėja Natalija Žilinskienė, tel. (8 5) 266 2934, el. paštas natalija.zilinskiene@tm.lt) patarėjas Tautginas Mickevičius, tel. (8 5) 266 2859, el. p. tautginas.mickevicius@tm.lt.

PRIDEDAMA:

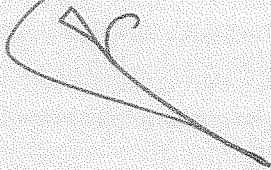
1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. 1458 „Dėl Konkrečių valstybės rinkliavos dydžių sąrašo ir Valstybės rinkliavos mokėjimo ir grąžinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas ir jo lyginamasis variantas, 2 lapai.

2. Valstybės rinkliavos dydžių apskaičiavimo lentelė, 2 lapai.

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. balandžio 13 d. nutarimo Nr. 364 „Dėl Už antrinės teisinės pagalbos teikimą, koordinavimą ir taikinamąjį tarpininkavimą mokamo užmokesčio dydžių ir mokėjimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas ir jo lyginamasis variantas, 12 lapų

4. Suinteresuotų institucijų raštų kopijos, 3 lapai.

Teisingumo ministras



Elvinas Jankevičius